

Aftale om national plan for genindførelse af patientrettighederne til hurtig udredning og behandling

Sundhedsvæsenet har stået i en ekstraordinær situation, siden coronavirus ramte Danmark. Da epidemien tog fart i marts, blev der på kort tid gennemført en historisk stor og nødvendig omstilling af sundhedsvæsenet. Målet var at sikre nok kapacitet til at kunne behandle et stort antal patienter med COVID-19.

Regionerne har i den forbindelse fået mulighed for at se bort fra tidsfrister i regler vedrørende udrednings- og behandlingsretten frem til udgangen af 2020 på baggrund af en samlet vurdering af deres kapacitet, jf. bekendtgørelse nr. 364 af 4. april 2020. Hospitalernes kapacitet er fortsat begrænset som følge af COVID-19, og der er behov for hurtigt at kunne omstille aktiviteten, hvis pandemien blusser op igen. På den korte bane er der således behov for, at rækkefølgen for udredning og behandling af patienterne – dels de der allerede har måttet vente, dels de der nu kommer til i takt med genåbningen af praksissektoren – bestemmes ud fra en konkret lægefaglig vurdering af, hvem der har de største behov. Alle regioner er i gang med at genindkalde patienter.

Der er allerede taget flere initiativer til at sikre, at flere patienter kan blive udredt og behandlet i takt med en øget aktivitet i sundhedsvæsenet. Regeringen, Danske Regioner, KL og PLO har i fælles udmelding fra den 13. april 2020 tilkendegivet enighed om gradvist at øge aktiviteten i sundhedsvæsenet. Det sker med afsæt i Sundhedsstyrelsens faglige plan fra den 14. april 2020. Regeringen indgik den 11. maj 2020 aftale med Danske Regioner om, at regionerne anvender de private sygehuse til at afvikle ventetidspuklen mv. i samme omfang, som regionerne under normale omstændigheder anvender de private sygehuse

Psykiatriens funktioner har været opretholdt under pandemien. Derfor har psykiatrien bedre mulighed for at komme hurtigere op på det sædvanlige aktivitetsniveau end især kirurgien, hvor operationskapaciteten udfordres af, at personalet på anæstesi- og intensivafdelingerne er en del af COVID-19-beredskabet. Derfor vil regionerne i psykiatrien hurtigere kunne genoprette normal aktivitet, herunder pr. 1. september 2020 genindføre udrednings- og behandlingsretten.

I somatikken prioriterer regionerne en hurtig udredning af patienterne. Der må i starten forventes varierende ventetid, idet forskellige specialer er forskelligt påvirket. Der må desuden forudses længere ventetid i de regioner, hvor epidemien har haft mest fat. Fra den 1. januar 2021 genindfører regionerne de konkrete rettigheder til hurtig udredning og til udvidet frit sygehusvalg, herunder udvidet frit valg i forbindelse med diagnostiske undersøgelser til brug for praktiserende læger og speciallæger.

Regeringen og Danske Regioner er derudover enige om at genindføre regionernes oplysningspligt til patienter per 1. juli 2020. Oplysningspligten indebærer, at regionen senest inden 8 hverdage efter at have modtaget en patienthenvielse eller udredt en patient, skal oplyse patienten om mulighederne for behandling. Det drejer sig bl.a. om oplysninger om dato og sted for undersøgelse eller behandling og ventetid på øvrige sygehuse mv. Oplysningspligten skal være med til at sikre et bedre overblik og en større tryghed for patienterne.

Planen for genindførelsen af patientrettighederne er med forbehold for, at COVID-19 pandemien ikke blusser op igen. Konkret forudsættes det, at antallet af COVID-19 patienter med behov for intensivbehandling ikke overstiger 50 på landsplan.

Begrundelsen for at prioritere hurtig udredning er, at så længe kapaciteten på hospitalerne er presset af COVID-19-beredskaber, vil der være behov for at sikre fokus på at undersøge patienterne hurtigt, så lægerne får mulighed for at prioritere, hvem der skal behandles hurtigt, og hvem der bedre kan vente.

Omkring halvdelen af patienterne på hospitalerne er akutte og kommer derfor til med det samme. Patienter med kræft og alvorlig hjertesygdom (visse typer af iskæmisk hjertesygdom) er omfattet af reglerne om maksimale ventetider, der ikke har været suspenderet under pandemien.

Sundhedsstyrelsen følger udviklingen i sundhedsvæsenet i dialog med regionerne. Regionerne bidrager til datagrundlaget til en midlertidig tættere opfølgning som en del af Sundhedsstyrelsens overvågning i forbindelse med, at sundhedsvæsenets aktivitet gradvist øges.

Bekendtgørelse nr. 364 af 4. april 2020 om begrænsning af rettigheder på sundheds- og ældreområdet i forbindelse med håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19) vil blive ændret i overensstemmelse med plan for genindførelse af patientrettighederne til hurtig udredning og behandling.